

blandningar af jordarter, hvaraf den odlingsbara jorden på ett visst ställe utgöres, och hvaraf dess större eller mindre fruktbarhet eller tjenlighet för vissa växter beror. *God, dålig j.*

JORDMÄTNING, f. 2. Se *Landmätning*.

JORDNAFLE, m. sing. Se *Gullpudra*.

JORDNATUR, f. 3. (kameral.) Ett hemmans olika beskaffenhet i afseende på derå hvilande skatter.

JORDNÖT, f. 3. pl. — *nötter*. Se *Jordmandel*.

JORDOLJA, f. 1. Se *Bergolja*.

JORDPAPEGOJA, f. 1. En art långbent Papegoja; klättrar ej, men springer fort på marken.

JORDPOL, m. 3. Hvardera ändan af jordens axel.

JORDPÄRON, n. 3. Se *Potates*.

JORDRÄNSAKNING, f. 2. (kameral.) Den förrättning, hvarigenom, innan ny jordebok upprättas, konungens befallningshafvande undersöka förhållandet med kronans gods och rättigheter af jorden.

JORDRAS, n. 3. Händelsen, då jord nedrasar, t. ex. ifrån branta jordhöjder.

JORDREF, n. 3. En mångårig, starkt luktande växt med blå blommor och lång, refvig, jordliggande stjelk. *Glecoma hederacea*.

JORDREFNING, f. 2. Landmätar-förrättning, hvarigenom hemmans ägor och tillhörigheter afmätas, på karta upptagas och till sin beskaffenhet beskrivas.

JORDREFVA, f. 1. Se *Jordref*.

JORDRUND, m. sing. (poet.) Se *Jordkrets*.

JORDRÅTTA, f. 1. Se *Stora Husråttan*.

JORDRÄNTA, f. 1. Ärlig afgift i penningar eller naturalier, som erlägges för jord till någon, hvilken ursprungligen varit deraf ägare.

JORDRÖK, m. sing. En ärlig växt med purpurfärdiga blommor, som nyttjas i medicinen och till husbehöfsfärgning. *Fumaria officinalis*. Kallas äfv. Åkerörk, Åkersilke, Gullgräs.

JORDRÖKSBLOMMA, f. 1. (bot.) Oregelbunden blomkrona, som består af 4 korslikt ställda, vid basen förenade, oregelbundna kronblad.

JORDSALT, n. 3. (kem.) Salt, som har en jordart till bas. Kallas äfv. Medelsalt.

JORDSKALF, n. 3. Hastigt öfvergående, men ganska häftig skakning i jorden på en viss trakt deraf.

JORDSKORPÅ, f. sing. Den öfversta, betäckande delen af jorden.

JORDSKYLD, jordschy'lld, f. 3. Skatt, som erlägges af en del städer.

JORDSPOTT, m. sing. Ett slags svamp, på örter och mossor m. m., liknande en hvit spott. *Spumaria*.

JORDSPRINGARE, m. 3. Ett insektslägte af Skalbaggarna. *Harpalus*.

JORDSTEN, m. 2. Jordfast, stor sten.

JORDSTJERNA, f. 1. Ett slags svamp på fria fält. *Geastrum*.

JORDSTRÅLAR, m. 2. pl. Ett moss-slägte. *Riccia*.

JORDSTYCKE, n. 4. Mindre besittning i jord, eller del af en jordlägenhet. — *Syn.* Jordlapp, Jordtorva, Teg.

JORDSTÖT, m. 2. Häftig, ögonblicklig, stark skakning i jorden, liknande en stöt.

JORDSVALG, n. 3. Djup och bred klyfta i jorden.

JORDSVAMP, m. 2. Se *Tryffel*.

JORDSÄCK, m. 2. Med jord fylld säck, som brukas att fylla fästningsgrafvar med.

JORDTORFVA, f. 1. Se *Gråstorfva*. — 2) (fig.) Liten jordbesittning. *Äga en liten j.* — *Syn.* Se *Jordstycke*.

JORDTUNGA, f. 1. Ett svampslägte. *Geoglossum*.

JORDVALL, m. 2. Vall af uppkastad jord, till förskansning, stängsel, o. s. v.

JORDVÅNING, f. 2. Nedersta våningen af ett hus, då den till en del ligger under jorden; äfv. om den ligger jemns marken, ehuru hel och hål-len öfver densamma.

JORDVÄGG, f. 2. Vägg, uppförd af jord.

JORDVÄXT, f. 3. Växt, som uppskjuter omedelbart ur jorden (till skilnad ifrån Vattenväxter).

JORDYTA, f. 1. 1) Ytan af den planet, vi kalle jorden. *J-n består af haf och land*. — 2) Markens yta. *J-n var på en lång sträcka beläckt af mask*.

JORDÄGARE, m. 3. Ägare af jordegendom.

JORDÄPLE, n. 4. Se *Tryffel*.

JORDÄRTSKOCKA, f. 1. En köksväxt ifrån Brasilien, allmänt odlad för rotknölnarnes skull. *Helianthus tuberosus*.

JOSEFINEBRÖD, n. 3. Ett slags sockerbröd.

JOTA, jota, n. sing. Grekernes benämning på bokstafven I. *icke ett j., icke det allra ringaste*.

JOURNAL, m. fl., se *Jurnal*, &c.

JOVIALISK, a. 2. (fr. *Jovial*) Glad och lustig.

JU, adv. I. (utbildadt af *Ja* eller *Jo*) Partikel, som har en bekräftande mening och brukas: a) I frågor, då man väntar sig ett instämmande svar. *Du har ju gjort det? Ja. Du hann ju icke med arbetet i går? Nej.* — b) I vissa interjektionella satser. *Jag har ju sagt, att så skulle gå. Det hade ju varit bättre att tåga. Han säger ju ingenting. Han tror det ju icke.* — c) Efter nekande eller tviflande satser. *Jag nekar icke, att han ju är mycket beläst. Jag tviflar icke, att du ju gör det.* — I denna mening kan *Ju* äfven uteslutas.

JU, adv. II. (t. je) 1) Partitiv partikel. *Ju två och två, två och två i sender.* I denna bem. numera alldeles obrukligt; förekommer endast i bibeln. — 2) Brukas i förening med komparativ, i början af den första af tvenne jämförande satser, hvarest den sednare inträder med *desto* eller *dess*, eller ett upprepadt *ju*. *Ju lärare någon är, desto blygsammare bör han vara. Ju längre det lider, ju svårare blir ställningen. Ju förr, dess hellre.*

Anm. *Ju*, användt äfven i början af den efterföljande satsen, är egentligen en germanism, som först på sednare tiden vunnit häfd.

JUBEL, jub'l, n. sing. (lat. *Jubilum*, från hebr. *Jobel*, basun) Glädjeskri, jublande. — *Ss. J-rop, -skri, -sång*.

JUBELDAG, m. 2. Årsdag, som efter längre tids förlopp firas till minne af någon märkvärdig händelse.

JUBELFEST, m. 3. Glädjefest, som efter 100 eller 50, stundom blott 25 års förlopp firas till minne af någon märkvärdig händelse.

JUBELMAGISTER, jub'lماج'ist'r, m. 2. pl. — *magistrar*. Filosofie magister, som upplefvat femtonde årsdagen af sin promotion. — I samma mening säges äfven *Jubeldoktor*, &c.

JUBELÅR, n. 3. Hos Judarna, hvart femtionde år, som frades mycket högtidligt och förkunnades med skall af trumpeter i hela landet. Jfr *Jubel*.

JUBILERA, v. n. 4. Uppgifva glädjerop, högt